

Et varslet drap

Metoderapport

Navn på journalistene som har gjort jobben:

Gunnar Thorenfeldt

Tittel på arbeidet, prosjektet:

Et varslet drap

Redaksjon og redaksjonsadresse, samt tlf.nr:

Dagbladet/ved Nyhetsavdelingen

Pb. 1184 Sentrum

0107 Oslo

24 00 10 00

Kontaktpersons adresse og telefonnummer:

Espen Sandli, leder for Nyhetsavdelingen

c/o Dagbladet

Pb. 1184 Sentrum

0107 Oslo

91703808

Innholdsfortegnelse:

Innledning s.4

Når og hvordan kom arbeidet i gang, hva var ideen som startet det hele? s.4

Hva var den sentrale problemstilling ved starten av prosjektet? s.5

Hva er nytt? s.5

Konsekvenser s.5

Metoder s.6

a) Kontakt med de pårørende

b) Språk og kontakt med pårørende som metode

c) Bruk av Annas e-poster

d) Oppsøke vitner fra rettsaken

e) Kontakte Annas naboer og finne SMS-er

f) Å finne krisesenter-journalene

g) Å dokumentere varslingsaken

h) Jakten på politiloggen

i) Annas bønner til Drammenspolitiet

Fullstendig liste over samlet publisering med tittel, dato og medium s.17

Innledning:

14. oktober 2012 Klokka 09:55 ringte Anna Medvedeva (26) til politiet fra bagasjerommet i sin ekssamboers bil. Samtalen varte i 20 sekunder før den ble brutt. 09:58 ringte hun tilbake.

«Nødmelding på 112. Vanskelig å oppfatte innholdet, men det er klart at vedkommende trenger hjelp. Samtalen brutt. Sporet i kart i området ved Uvdalstjønn», skrev politiet i sin logg.

Da Medvedeva ringte politiet var nærmeste patrulje fem mil unna fordi lensmannskontoret i Bø var stengt. Dermed tok det en time og et kvarter før politiet kom fram til Uvdalstjønn. Da hadde ekssamboeren for lengst kjørt videre med Anna i bagasjerommet, og deres ett år gamle sønn fastspent i baksetet.

26 timer senere ble Anna Medvedeva (26) funnet drept i et skjul ved Grønkjær skisenter, surret fast i gaffateip, festet med lastestropper til en gammel sofa og gjemt under en haug med søppel.

Når og hvordan kom arbeidet i gang, hva var ideen som startet det hele?

September 2013 fikk jeg tak i et brev til Fylkesmannen i Buskerud om kritikkverdige forhold, og en intern melding hos Betzy krisesenter fra en ansatt hvor det blant annet sto at *«drapet den 14.10. 2012 kunne vært unngått dersom kvinnen hadde vært bedre ivaretatt av krisesenteret og fått den hjelpen hun hadde hatt krav på»*. Brevet fikk jeg etter flere års arbeid i det russisktalende miljøet i Norge.

I etterkant av at Anna Medvedeva ble drept, ble politiet kritisert for at de ikke tidligere hadde kommet til stedet hvor Anna ble kidnappet. På grunn av kritikken publiserte politiet en logg 17. oktober 2012 som viste hva de gjorde de to første timene etter at Anna ble ringt.

Men først 26 timer etter at Anna først ringte, klarte politiet å finne den drepte kvinnen. Hva hadde politiet gjort de mange timene i mellomtiden?

Dessuten mente de pårørende at den manglende responsen 14. oktober 2012, ikke var den eneste gangen politiet ikke hadde gjort jobben sin.

Da Dagbladet kom i kontakt med de pårørende fortalte de at Anna en rekke ganger hadde kontaktet politiet, krisesenter og rettsvesenet for å få hjelp. Hun var livredd for å bli kidnappet, og anmeldte ekssamboeren for drapstrusler.

Hva var den sentrale problemstilling ved starten av prosjektet?

Hva hadde Anna gjort for å få hjelp? Og hvordan hadde politiet, krisesenter, bistandsadvokater og andre reagert på hennes bønner om hjelp?

Hva skjedde de siste seks månedene av Annas liv?

Hva er nytt?

Etter å ha snakket med over 40 personer, Annas familie, venner, naboer og vitner fra dagen hun ble drept, og gått gjennom private og offentlige dokumenter, klarte jeg å rekonstruere Annas mange bønner om hjelp de siste seks månedene før hun ble drept. Det resulterte i en egen dokumentar, og nærmere 30 artikler om Anna.

12 | LØRDAG 3. FEB. 2014

NYHET

NYHET

13 | LØRDAG 3. FEB. 2014

PARTNERDRAP

BLE DREPT: Anna Medvedevas (26) ble drept av eks-samboeren 16. oktober 2012. FOTO: JESPER

PARTNERDRAP

Surret fast i gaffateip, festet med lastestroppe til en gammel sofa og gjemt under en haug med søppel, ble hun 15. oktober 2012 funnet død av politiet. Dette er historien om et varslet drap, om **Anna Medvedevas (26)** mange bønner om hjelp før hun ble drept av eks-samboeren.

HER BLE HUN DREPT: I dette skjult ved Granulager skole i Telemark ble den 26-år gamle russiske kvinnen funnet drept.

**DRAPS-
MANNEN:** Mikael Drønen
fikk en fengselsstraff på 10 år for
drapet på Anna.

**ET VARSLET
DRAP**

»»

Jeg dokumenterte hvordan politiet og krisesentrene ikke ville offentliggjøre opplysninger som satte dem selv i dårlig lys, hvordan krisesenteret hadde en praksis hvor de sletter journaler, og hvordan logger og journaler viste en helt annen historie enn det instansene tidligere hadde fortalt.

Konsekvenser

I etterkant av Dagbladets avsløringer, saksøkte krisesenter-ansatte Natalie Christoffersen Drammen kommune for ulovlig gjengjeldelse etter at hun varslet om forholdene. 3. januar inngikk Drammen

5

kommune en avtale med Natalie Christoffersen hvor hun fikk om lag 100.000 kroner, tilsvarende hennes årslønn som 30 prosent deltidsansatt.

«Christoffersen er lettet. Hun opplever det faktum at Drammen kommune har vært med på å inngå forlik, som at kommunen indirekte har innrømmet at det har vært en feilbehandling av Anna da hun søkte om hjelp fra krisesenteret. Samt at Christoffersen som tok Annas side, har vært gjengjeldt for dette», sa Christoffersens advokat, Ieva Z. Rise, til Dagbladet.

I etterkant av våre artikler saksøkte Annas pårørende staten og krisesenteret for å svikte Anna Medvedeva (26), da hun ba om hjelp. Dette søksmålet er ennå ikke rettslig behandlet.

Metoder

a) Kontakt med de pårørende

I den første fasen av arbeidet var det avgjørende å kartlegge hvem som hadde hatt kontakt med Anna Medvedeva de siste seks månedene av hennes levetid. Det var i tillegg viktig å forsøke å finne Anna sin egen forklaring, eventuelt via brev, video eller sms.

Det første jeg gjorde var å skaffe de offentlig tilgjengelige rettspapirene. Det gjorde jeg ved å kontakte Aust-Telemark tingrett hvor rettsaken mot Annas ekssamboer, Mikael Svanteson, hadde gått. I tillegg ba jeg om å få vite hvilke vitner som sto oppført i rettsboka, som er en protokoll over forhandlingene i rettsmøtene.

Deretter tok vi kontakt med bistandsadvokaten til Annas familie, Maggi Rødvik. I dommen er Annas tante og mor ført opp som hennes nærmeste pårørende.

Jeg sendte et brev til Annas pårørende ved hjelp av advokat Rødvik, hvor jeg ba om et møte med dem i Norge eller i Russland. Først januar 2014 fikk jeg til et møte med Annas tante og familiens bistandsadvokat, Rødvik, på advokatens kontor i Oslo. Deretter fikk jeg til et møte med Annas mor i Kirkenes, siden hun bor i Murmansk.

Det ble tidlig klart at Annas familie mente hun hadde blitt sviktet. De fortalte at Anna gjentatte ganger hadde forsøkt å få hjelp fra politiet. I tillegg fortalte de at Anna hadde blitt bedt om å forlate Betzy krisesenter på tross av at hun ønsket å bli. De påsto også at Anna hadde blitt presset til å møte Mikael Svantesson alene på grunn av barnefordelingssaken.

Dette var opplysninger som var avgjørende å ettergå, for å se om jeg kunne bekrefte eller avkrefte dem.

b) Språk og kontakt med pårørende som metode

Jeg startet et enormt kartleggingsarbeid, hvor jeg forsøkte å rekonstruere Annas siste seks måneder helt ned til minste detalj.

Det var naturlig å starte med Annas nærmeste, hennes familie. Den siste perioden før hun ble drept hadde Anna bodd hos sin tante i Drammen. I likhet med Anna er både tanta og moren russisk.

Tidligere har erfaring vist at språk er avgjørende når man skal etablere tillit. Jeg snakker russisk, og den første perioden gikk min kontakt med tanta til Anna på russisk. Hun og moren ville først ha spørsmålene per e-post, som jeg skrev på russisk. Deretter gjennomførte jeg en rekke møter med familien, blant annet med moren til Anna Medvedva i Kirkenes.

Familiens forklaringer ble avgjørende for det videre arbeidet. De kunne fortelle detaljert, bidra med hva som hadde skjedd før og etter, og vise hvor jeg skulle lete videre. Jeg fikk de til å lage en tidslinje over hendelsene, og redegjøre så godt de kunne for datoer og tidspunkter for de forskjellige hendelsene. Jeg ba dem også å lete etter alle slags mulige dokumenter, som kunne belyse hva som hadde skjedd, og avkrefte eller bekrefte påstander.

Jeg lagde en egen mappe, som jeg delte inn i forskjellige seksjoner: «*Annas familie*», «*Dommer og rettspapirer*», «*Journaler*». Denne mappen ble utvidet etter hvert som jeg fant nye opplysninger.

c) Bruk av Annas e-poster

Det var avgjørende å få tak i dokumenter og vitneprov som kunne fortelle om Annas frykt i forkant av at hun ble drept, barnefordelingssaken, og Annas forsøk på å få møte Svantesson på et trygt sted.

Et sentral vitne var Annas advokat i barnefordelingssaken, Sjak Haaheim. På tross av at jeg innhentet samtykkeerklæring fra Annas familie, nektet Haaheim å fortelle om kontakten sin med Anna.

«Taushetsplikten mellom advokat og klient består selv om klienten er død, derfor kan jeg ikke si noe konkret om Annas sak. Våre samtaler forblir mellom oss. Sånn er det», sa Haaheim til Dagbladet.

Vi hadde ikke tilgang til referater fra barnefordelingssaken, den sakkyndige besvarte ikke våre hevendelser, og Svantessons advokat i barnefordelingssaken Anitra Haldorsen ønsket heller ikke å snakke med Dagbladet.

Fantes det andre kilder?

Gjennom tilliten jeg klarte å skape ved et titalls møter, nærmere 40 e-poster og en rekke telefonsamtaler, klarte jeg å overbevise familien om å gi meg tilgang til Annas e-postkonto fra de siste seks månedene før hun ble drept. De ga meg brukernavn og passord, som de tidligere hadde fått av Anna, slik at jeg selv kunne logge meg inn på Annas gmailkonto. Jeg leste e-postene kronologisk, men jeg brukte også søketjenesten i gmailkontoen til å finne fram til de mest interessante e-postene. Jeg søkte blant annet på navn, ord som «barnefordeling» og «redd». En forutsetning var at jeg hadde dialog med familien om hva vi kunne publisere og hva som ble for privat.

E-postkontoen inneholdt korrespondanse mellom Anna og ekssamboeren, familievernkontoret, UDI, politiet, og advokatene i barnefordelingssaken.

I e-postkontoen fant jeg en bekreftelse fra politiet på at Anna hadde anmeldt ekssamboeren 17. juli 2012. I tillegg fant jeg et brev fra Annas advokat 16. juli, dagen før, hvor han skriver: «*Min klient opplyser at De (Svantesson red.anm.) har truet henne på livet, ved å utale hun skal drepes av tsjetsjensk mafia eller liknende. De bes avstå fra denne type straffbare handlinger*».

21. august svarer Svantessons advokat Haldorsen at «*far har opplevd at mor ved en anledning opptrådte så provoserende at han oppfattet det som om hun forsøkte å få far til å slå henne for å ha noe som hun kunne bruke mot han senere i barnefordelingssaken*».

Jeg fant også en e-post som viste at Anna ba om oppnevning av Haaheim som bistandsadvokat i anmeldelsen mot ekssamboeren for drapstrusler og trusler, men at hun fikk avslag av Aust-Telemark tingrett, begrunnet i at opplysningene i politidokumentene foreløpig var for sparsomme.

Blant annet viste e-postene at Anna var dypt frustrert over at hun ble pålagt å møte ekssamboeren Mikael Svantesson alene. Gjennom Annas e-postkonto fikk jeg også vite at Aust-Telemark tingrett 20. september bestemte at Anna måtte reise til Bø hver lørdag og søndag for at Svantesson skulle ha samvær med barnet.

Til tross for at hun var redd, fikk hun ikke gjennomslag for å møte Svantesson på et sted hun syntes var trygt.

8 oktober, bare seks dager før hun ble drept, skrev Anna i en e-post til sin bistandsadvokat at hun ikke stolte på Svantesson. «Han oppfører seg annerledes uten vitner. Han er veldig snill og høflig mot meg når psykolog, politi er til stede. Sint, uhøflig, uten vitner», skrev Anna.

Ifølge den seinere drapsdommen fra Aust-Telemark tingrett, hadde da allerede Svantesson begynt å planlegge å bortføre Anna og sønnen. Uka før hun døde, var Anna frustrert over at hun måtte reise alene til Bø. Dagen hun ble drept, skrev Annas advokat til henne at hun måtte fortsette å møte ham.

«Det er viktig at du er lojal til den midlertidige avtalen du skrev under på, slik at du ikke kan angripes for brudd på den. At han forsøker å “provosere” deg til å bryte avtalen, kan du ikke se bort fra. Men du må ikke la deg lokke til å bryte den midlertidige avtalen», skrev Haaheim. Da hadde Anna allerede vært død i en halv time.

E-postene ga meg de opplysningene advokat Haaheim, sakkyndige og Svantessons advokat hadde nektet meg innsyn i. Det ga meg også tilgang til Annas egne forklaringer, tanker og frustrasjon. Det gjorde at jeg kom langt nærmere personen Anna, og at jeg fikk innblikk i hennes liv de siste seks månedene før hun ble drept.

d) Oppsøke vitner fra rettssaken

Vi skaffet vitnelisten fra rettssaken mot Anna Medvedevas ekssamboer Mikael Svantesson, slik at vi kunne spore opp alle de som var vitner til kidnappingen 14. november 2012. Det gjorde vi ved å be om innsyn i vitnelisten i rettsboka hos Aust-Telemark Tingrett. Med utgangspunktet i vitnelisten ringte vi en rekke vitner, og oppsøkte de hjemme. De fleste ville først ikke snakke med oss, men flere

åpnet etter hvert døren. Og over mange kaffekopper fortalte de om en kvinne som desperat hadde forsøkt å få hjelp.

Dette resulterte i at vi kunne supplere politiets bilde av hendelsene, og gi et mer utfyllende bilde av politiets maktesløshet. Blant annet kunne et islandsk ektepar fortelle om hvordan de opplevde Annas desperate skrik om hjelp da hun ble kidnappet, og hvordan det var å vente nærmere en time på at politiet skulle komme til åstedet. Dette ga oss et bedre bilde av desperasjonen til Anna, siden politiet nektet oss innsyn i politiloggen og lydopptaket av Annas nødanrop fra bagasjerommet.

e) Kontakte Annas naboer og finne SMS-er

Jeg gikk gjennom adressehistorikken til Anna, blant annet ved hjelp av Annas pårørende og folkeregisteret. Ved å dra til adressen i Bø, hvor Anna og ekssamboeren bodde sammen, kom vi i kontakt med huseieren og naboene.

En nabo som hadde kontakt med Anna denne perioden, var naboen Marlies Besler (53). Hun viste meg flere SMS-er fra Anna, blant annet en SMS som Anna sendte til Besler 1. september 2012. «*Han vil drepe meg*», skrev Anna om Svantesson. «Hun var livredd for å møte han», fortalte Besler.

Denne metoden ga meg således mye verdifull informasjon om hvordan Anna opplevde tiden før hun ble drept. I tillegg fikk jeg tilgang til Annas stemme, gjennom SMS-er som tidligere ikke hadde vært kjent, verken for politiet eller de pårørende.

f) Å finne krisesenter-journalene

En av påstandene til familien til Anna Medvedeva var at Anna ikke hadde fått den hjelpen hun ba om hos Betzy krisesenter. Med samtykke fra Annas familie ba jeg om innsyn i journalene fra krisesenteret. Gjennom bistandsadvokaten til de pårørende fikk vi tilgang til et avslag fra Fylkesmannen, hvor de nektet familien innsyn i journalene. «*Alt i alt mener Fylkesmannen at det ikke foreligger tilstrekkelig argumenter for å gi de pårørende fullt innsyn i denne saken*», konkluderte Fylkesmannen 25. februar 2013.

Den eneste journalen Krisesenteret var villig til å offentliggjøre var den siste journalen, hvor det sto at Anna «*fikk tilbud om å fortsette å være daglig bruker hos oss og ta kontakt når som helst hvis hun har behov for det*».

Dette sto i sterk kontrast til hva familien til Anna allerede hadde fortalt meg. De var ikke de eneste som hadde fortalt en annen historie. Helt siden september 2013 hadde vi hatt tett kontakt med krisesenter-ansatte Natalie Christoffersen. Det var nettopp varslingsbrevet til Drammen kommune og Fylkesmannen som var utgangspunktet for vår kontakt. Hun fortalte også en helt annen historie. Christoffersen var på jobb ved Betzy krisesenter i Drammen da Anna Medvedeva kom til dem og ba om hjelp.

Ifølge et brev til Krisesenterets ledelse, som Natalie Christoffersen sendte sju dager etter at Anna døde, hjalp ikke Krisesenteret Anna slik hun mener de burde. I brevet viser hun til at det ikke var

noen tvil om at Anna kom fra et voldelig forhold. Anna fylte ut et skjema som heter «Abuse Indeks». I skjemaet scoret Anna 74 poeng, noe som tilsvarer «Alvorlig vold», ifølge Christoffersen.

Christoffersen mente at Kriesesenteret satte altfor høy terskel for å hjelpe Anna. «*Anna ble ikke trodd, og møtte fordømmelse og spekulasjoner om troverdighet*», skrev hun i et brev til Kriesesenteret. Hun kritiserte videre kriesesenteret for å ikke vurdere Annas beskyttelsesbehov. «*Anna ble forskjellsbehandlet uten saklig grunn*», skrev Christoffersen. Hun kritiserte videre Kriesesenteret for å ikke ha gitt henne et botilbud. Christoffersen konkluderte med at det forelå brudd på Kriesesenterloven. Hennes forklaring om det manglende botilbudet var stikk i strid med kriesesenterets egne forklaringer.

Dagbladet søkte en rekke ganger om innsyn i journalene, både hos Drammen kommune og Fylkesmannen, men de valgte å opprettholde avslaget, på tross av en rekke klager. Siden Fylkesmannen hadde avslått å gi familien og Dagbladet innsyn i kriesesenter-journalene, jobbet Dagbladet med andre kilder for å få ut journalene. Til slutt lyktes vi.

De Interne journalene som Dagbladet fikk tak i fortalte historien om en frustrert kvinne, som fikk beskjed om at det ikke var mulig å bo på senteret. 20. juli skrev kriesesenteret i loggen at «Anna var preget av beskjeden om påbud om å flytte fra Betzy i nær framtid, som hun essensielt forsto fra samtalen med primærkontakten tidligere på dagen. Anna insisterte på at det hadde vært vold fra samboeren». Seinere samme dag skrev Kriesesenteret at «Anna ble svært ute av seg da hun forsto hun ikke kan bo her over tid, både i henhold til bolig og økonomi. (...) Hun gråt og løp fra samtalen».

Loggen er skrevet av primærkontakten - ikke Natalie. Tre dager seinere skriver Betzy kriesesenter at de har tatt en ny prat med Anna. «*Anna har fått beskjed om at hun ikke kan bli boende her til saken er avklart, da det kan ta mange måneder før det er i orden med alle parter rundt hvem som har daglig ansvar for sønnen og søknader om økonomisk bistand fra Nav*».

Dette blir gjentatt 26. juli: «*Hun kan ikke bli boende her over lengre tid, så hun kan begynne å se på nett etter hybel for seg og sønnen*». 28. juli flytter Anna ut av kriesesenteret, 13 dager etter at hun første gang oppsøkte senteret. 14. oktober ble Anna kidnappet og drept av ekssamboeren.

Det ble på tide å konfrontere ledelsen ved kriesesenteret direkte med opplysningen. Kommunaldirektør i Drammen kommune, Kari Høyer, og styreleder i Betzy kriesesenter, Synnøve Tovsrud, godtok å møte Dagbladet 3. mars. Dagbladet presenterte journalene og varslingsbrevene fra kriesesenter-ansatte Natalie Christoffersen.

Høyer og Tovsrud, som både representerer styre og de kommunale eierne av kriesesenteret, sa til Dagbladet at de ikke hadde lest journalene Dagbladet hadde fått tak i, og bare fått en muntlig orientering. Senere fortalte daglig leder i Kriesesentersekretariatet, Tove Smaadahl, Dagbladet at de sletter og makulerer journalene når kvinnene og deres eventuelle barn forlater kriesesenteret. Hvis brukeren selv ønsker det, kan opplysningene bli utlevert. Hvis brukeren gir samtykke, kan informasjon lagres i to år, men etter denne perioden blir det slettet hvis ikke nytt samtykke foreligger.

«Jeg er glad for at familien ikke får journalene. Kriesesentrene er pålagt en streng taushetsplikt», sa Tove Smaadahl, daglig leder i Kriesesentersekretariatet til Dagbladet.

Kriesesenter-journalene supplerte Annas e-poster, SMS-er og familiens forklaring. Dermed var det mulig å legge enda et puslespill i dokumentasjonen av Annas siste seks måneder, og mange bønner om hjelp. Det viste at journalene og de andre kildene hadde en helt annen versjon enn Kriesesenterets offisielle versjon.

Kriesesenter-journalen resulterte i flere saker, blant annet *«Anna ble ikke trodd, og møtte fordømmelse og spekulasjoner om troverdighet»* (6. mai 2014) og *«Anna ble svært ute av seg da hun forsto hun ikke kan bo her over tid (...) Hun gråt og løp fra samtalen»* (8. mai 2014).

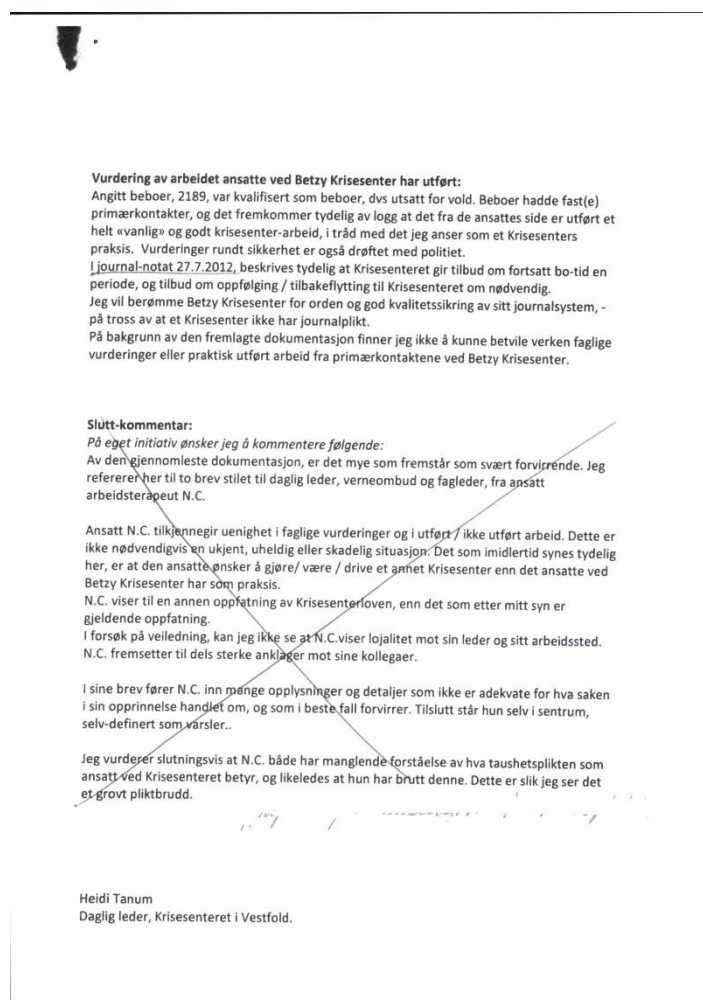
g) Å dokumentere varslingsaken

Da Dagbladet møtte kommunaldirektør Høyer og styreleder Tovsrud refererte de til en granskning kriesesenteret gjorde på bakgrunn av kriesesenter-ansatt Christoffersens påstander. Granskningen konkluderte med at kriesesenteret ikke hadde gjort noe galt. Men de var bare villig til å gi Dagbladet innsyn i en sladdet versjon av granskningsrapportene, med begrunnelse i forvaltningslovens § 13, pkt 1, som omhandler noens personlige forhold. Dagbladet påklaget dette, og viste til at Natalie Christoffersen hadde gitt sitt samtykke til at Dagbladet skulle få innsyn i den delen som omhandlet henne.

Dagbladet skrev dette i klagen: *«Ut i fra avslaget er det ikke lett å lese om man har unntatt opplysninger om offentlige ansatte som "personlige forhold" eller om det bare er opplysninger om avdøde, men det er naturlig å anta at evalueringer fra kriesesentre også inneholder opplysninger om offentlige ansatte. Her vil vi understreke at det skal mye til før dette regnes som "personlige forhold" underlagt taushetsplikt. Vi viser her til Justisdepartementets rettleiar, der det står følgende: "[F]ordi*

offentleg tilsette skal vareta allmenne interesser, er teieplikta for opplysningar knytte til arbeid for det offentlege snevrare enn det som elles gjeld. (...) At ein offentlig tenestemann har fått ein tenesterelatert reaksjon, som til dømes avskil, blir ikkje rekna som eit personleg tilhøve. Det vil òg vere høve til å opplyse om den direkte årsaka til reaksjonen, til dømes at personen har utvist grov uforstand i tenesta, medan opplysningar om den nærare bakgrunnen for handlingane derimot vil vere omfatta av teieplikt dersom desse opplysningane seier noko om tenestemannens personlege karakter. Det vil heller ikkje vere teieplikt for opplysningar om at ein tenestemann har gjort seg skuldig i straffbare handlingar i tenesta og kva reaksjon dette har ført til, anten det gjeld administrative eller strafferettslege reaksjonar».

2. mai 2014 ga Drammen kommune Dagbladet innsyn i den usladdete versjonen. Der kunne man lese at granskningsrapporten frikjenner krisesenteret, men retter sterk kritikk mot varsleren, blant annet blir hun stemplet som «illojal» siden hun varslet om forholdene.

Dette resulterte blant annet i sakene «Jeg kan ikke se at hun viser lojalitet mot sin leder og sitt arbeidssted» (9. mai 2014) og «Varslet om svik mot Anna (26) - saksøker kommunen» (4. juni 2014) .

h) Jakten på politiloggen

I etterkant av at Anna Medvedeva ble drept, ble politiet kritisert for at de ikke tidligere hadde kommet til stedet hvor Anna ble kidnappet. På grunn av kritikken publiserte politiet en logg for hva

de gjorde de to første timene etter at Anna ble ringt. Men først 26 timer etter at Anna først ringte, klarte politiet å finne den drepte kvinnen.

Hva gjorde politiet etter de to første timene? Ifølge familien lite. En sentral del av arbeidet ble dermed å skaffe loggen.

På tross av en rekke innsynsbegjæringer, og påfølgende klager nektet politiet å gi meg innsyn i loggene. «*Det er rett og slett for tidkrevende å gå gjennom loggen og lage en slik sammenstilling*», sa politimester i Telemark politidistrikt, Rita Kilvær til Dagbladet. Hun sa en slik sammenstilling ville betydd at de måtte nedprioritere annet politiarbeid. Det er mye annen informasjon fra loggen den aktuelle dagen og kvelden, og det er tidkrevende å sile dette ut, fortalte Kilvær.

I etterkant av Dagbladets artikler inviterte Telemarks-politiet Annas familie til et møte for å redegjøre for hva de hadde gjort.

17. juni skrev jeg følgende e-post til Telemark politidistrikt: «*Jeg får fra de pårørende til Anna Medvedeva opplyst at dere under møte med dem leste fra en detaljert logg angående hva dere gjorde dagen Anna ble drept. Hvis dere har en slik logg, eller en detaljert beskrivelse av hva dere gjorde med tidspunkter (utover den som dere har tidligere publisert), så lurер jeg på hvorfor jeg ikke har fått innsyn i denne. Og lurер også på hvorfor dere argumenterte med at det ville være for tidkrevende å lage en slik logg, når dere allerede har satt opp en foreløpig logg?*».

18. juni innrømte Telemark-politiet at de hele tiden hadde hatt en logg som var basert på operativ logg og lydlogger. Samme dag sendte de en sladdet versjon til Dagbladet. «*Det er i etterkant brakt på det rene at det finnes et dokument som er relevant for innsynsbegjæringen*», skrev visepolitimester Odd Skei Kostveit til Dagbladet.

Tidslinje/tiltak:

- Kl. 09.55.56 112 fra fornærmede (samtalen varer i 20 sekunder før den blir brutt)
- Kl. 09.58 Nødmelding på 112. Vanskelig å oppfatte innholdet, men det er klart at vedkommende trenger hjelp. Samtalen brutt. [redacted] kvinnen flere adresser. Bø og Drammen. Et barn fant tidligere PO meldinger Vår PO og Drammen sin. Flere meldinger på barnefordelingen. Problemer med eks.
- Kl. 10.00.03 H20 bedt om å kjøre utrykning til Venåsvegen 29 i Bø
- Kl. 10.02.41 J33 ringer OPS og spør om de skal kjøre mot stedet. Bekreftet. Er på Krossen i Rauland.
- Kl. 10.03 melder forsøkt oppringt flere ganger
- Kl. 10.04 Vitnet [redacted] kontakter politiet om Citroen C5 stor fart fra Uvdalstjønnå. Opplyser også om [redacted] som har sett en kvinne i samme bil som forsøkte å påkalle oppmerksomhet. Det var slengt ut barnevogn med mer fra bilen.
- Kl. 10.04.11 H20 får korrigert adressen til Uvdalsvegen 32. H20 opplyser at de befinner seg i Hjørtal. Er nærmeste patrulje.
- Kl. 10.08 Etterretning på tlf nr, får opp historikk samt at CS'en er reg på innringers eks mann (barnefar)
- Kl. 10.10.45 Vitnet [redacted] ringer og sier at stedet hvor bilen hadde kjørt fra og hvor det ligger igjen barnevogn med mer skal være Dambrua ved Uvdalstjønnå. Vitner på stedet har hørt skrik.
- Kl. 10.32.34 OPS har prøvd å komme i telefonisk kontakt med mistenkte. Får svar hos en [redacted] som oppgir [redacted] har tlf [redacted]. Telefonnummeret forsøkt oppringt flere ganger, ringer men ingen som svarer.
- Kl. 10.33 H20 gitt tlf nr til vitnet [redacted]
- Kl. 10.34.24 H20 har en 4 minutter lang samtale med OPS. Blir oppdatert på etterretning. Sier at de nærmer seg Bø
- Kl. 10.38.40 OPS ringer Søndre Buskerud PD. Informerer om saken og ber deres patruljer om å være på utkikk etter mistenktes bil (reg nr blir oppgitt)
- Kl. 10.39 Søndre Buskerud PD orientert

Klagen og nær kontakt med familien gjorde at vi oppdaget politiets unndragelse av loggen.

Dette resulterte blant annet i artikkelen «*Her er loggen politiet sa ikke fantes*» (21.juni 2014).

i) Annas bønner til Drammenspolitiet

Et annet eksempel på hvordan supplerende informasjon kunne avdekke informasjon politiet ville holde hemmelig, var hvordan vi klarte å avdekke Annas mange besøk til Drammens-politi, hennes bønn om hjelp og hennes anmeldelse av sin ekssamboer for drapstrussel.

Nettopp det manglende innsynet i politidokumenter, er et viktig prinsipielt spørsmål. Som advokat Jon Wessel-Aas sa til Dagbladet: «her kan det se ut som politiet gjemmer seg bak taushetsplikten».

Etter en rekke klager på manglende innsyn, til både Drammens-politiet og Telemarkpolitidistrikt, klagde Dagbladet til slutt inn saken til Vestfold og Telemark statsadvokatembeter. Etter et nytt avslag der, jobber nå Dagbladet med å klage saken videre til Riksadvokaten.

«Det er en fare for at politiet bruker taushetsplikten til å skjule myndighetsfeil», sier Wessel-Aas. Han er partner i advokatfirmaet Bing Hodneland og er i tillegg styremedlem i Den internasjonale juristkommisjon, norsk avdeling.

Politiet i Drammen nektet Dagbladet og de pårørende innsyn i avhøret og logger fra Annas besøk. «Det skal ikke være slik at myndighetene kan skjule sine feil bak taushetsplikten», sier Wessel-Aas.

Ved å supplere politiets forklaring med krisesenter-journalene, Annas egne e-poster og de pårørendes forklaring fikk vi fram et helt annet bilde enn det politiet forklarte.

Da Dagbladet møtte sjefen for Drammen politistasjon, Øyvind Aas, bekreftet han at Anna og Svantesson kom til politiet fredag 13. juli 2012. Han bekrefter også at Anna ikke fikk mulighet til å levere inn en anmeldelse. Han bekrefter også at Anna og Svantesson ble bedt om å snakke med barnevernsvakten. «Jeg bestrider ikke at det er riktig at vi ikke kunne ta imot anmeldelsen. Det er beklagelig, men på enkelte tidspunkter må vi gjøre avtaler om at anmeldelsen må gjøres i ettertid», sa Aas.

I Riksadvokatens rundskriv for politiets håndtering av vold i nære relasjoner står det derimot at «politiet må umiddelbart ta imot anmeldelsen og gjennomføre i alle fall et kort avhør. Bare i helt eksepsjonelle situasjoner kan det aksepteres at fornærmede bes komme tilbake seinere for å inngi anmeldelse, og det skal da gis en kontrollerbar redegjørelse for hvorfor dette var nødvendig». Aas bekrefter at politiet ikke har skrevet en slik redegjørelse. «Det var ingenting som tilsa at partene ikke kunne være sammen (...) Ut ifra den kontakten vi hadde med partene hadde vi ingen indikasjoner på at hun var i fare», sa Aas til Dagbladet.

Gjennom metodisk arbeid kunne jeg fortelle en annen historie, for eksempel står det i krisesenter-journalene at Svantesson dro den åtte måneder gamle sønnen ut av armene til Anna «og truet med å ta barnet med seg til et sted hvor hun ikke finner dem». Ekssamboeren truet videre «med at han har kontakter som kan drepe henne for han». Han sa videre at han hadde kontakter i Tsjetsjenia, «som skulle komme for å drepe henne og bestemoren».

Også kontakt med familien, krisesenter-ansatte og vitner styrket denne historien, for eksempel var tanta til Anna vitne til opptrinnet.

«Anna sa etterpå, at hadde det ikke vært folk der ville han drept henne», fortalte hun meg. Hun ble vitne til opptrinnet. «Han (ekssamboeren red.anm.) tok gutten og bare løp. Hun løp etter han, gråt og skrek, og ringte til meg og politiet, forteller tanta. Etter en stund kom politiet, og de tok med seg både Anna og Svantesson til Drammen politistasjon», forteller tanta.

Krisesenter-journalene viser også hvor frustrert Anna var da hun gikk fra politiet: «Hos politiet var det to damer fra barnevernsvakten som snakket med dem, men de presset Anna med at Svantesson måtte få ha barnet og hørte ikke på Anna (...) politiet ga henne heller ikke muligheten til å anmelde, de sa hun måtte ta kontakt dersom det skjedde igjen», skrev Krisesenteret dagen etter. Det er også slik tanta husker det. Nettopp ved å sammenstille disse opplysningene kunne vi fortelle en annen historie enn den politiet fortalte.

«Anna ville ikke forlate politistasjonen. Hun gråt og tryglet om hjelp. De sa at saken var over, du må gå. De fortalte at det var så seint at de måtte stenge politistasjonen, forteller tanta. Anna gråt hele veien hjem til huset til tanta. Anna sov ikke hele natta», fortalte tanta meg. «Hun var livredd. Hun forsto ikke hvorfor ingen ville hjelpe henne», forteller tanta.

18. juli kom Anna tilbake til politistasjonen. Da anmeldte hun eks-samboeren for trusler og drap, og det ble gjennomført et avhør. Men på nytt vurderte politiet situasjonen som ufarlig.

«Vi beklager på det sterkeste det tragiske utfallet denne saken har fått, men ut ifra den kontakten vi har hatt med partene i forkant, ut fra de opplysningene som blir levert inn i anmeldelsen, så har vi foretatt en vurdering at truslene ikke var så reelle som de dessverre faktisk har vist seg å være i etterkant», sa Aas til Dagbladet.

Stasjonssjefen bekrefter videre at sikkerhetstiltak som voldsalarm og besøksforbud ikke ble vurdert, og at på tross av Riksadvokatens rundskriv, så tok ingen kontakt med verken Anna eller eks-samboeren før hun ble drept fire måneder seinere. I Krisesenterets logger kommer det fram at hun var svært frustrert over at politiet ikke gjorde noe.

Med SMS-er, Annas egne e-poster, krisesenter-journalene og de pårørendes forklaring har Dagbladet dokumentert at Anna fryktet for sitt eget liv.

Vennlig hilsen

Gunnar Thorenfeldt

15.01.2015

Fullstendig liste over samlet publisering med tittel, dato og medium:

03.05.2014: «Et varslet drap» (papir og nett):

http://www.dagbladet.no/2014/05/03/nyheter/pluss/nyheter_pluss/innenriks/kriminalitet/33091375/

03.05.2014: «Et varslet drap» (dokumenter på dbtv): Ligger i samtlige påfølgende nettsaker.

05.05.2014: «Vil at Annas død skal granskes» (papir og nett):

http://www.dagbladet.no/2014/05/05/nyheter/drap/innenriks/anna_medvedeva/partnerdrap/33124451/

06.05.2014: «Anna ble ikke trodd, og møtte fordømmelse og spekulasjoner om troverdighet» (nett):

http://www.dagbladet.no/2014/05/06/nyheter/anna_medvedeva/drap/innenriks/krisesenter/33141497/

07.05.2014: «Vanskelig å oppfatte innholdet, men det er klart at vedkommende trenger hjelp. Samtalen brutt» (nett):

http://www.dagbladet.no/2014/05/07/nyheter/drap/anna_medvedeva/innenriks/politiet/33149058/

07.05.2014: «Utenlandske kvinner oppfattes ofte som hysteriske» (nett):

http://www.dagbladet.no/2014/05/07/nyheter/anna_medvedeva/drap/innenriks/politiet/33165664/

08.05.2014: «Her er journalene» (papir og nett):

http://www.dagbladet.no/2014/05/08/nyheter/innenriks/krisesenter/anna_medvedeva/drap/33181308/

08.05.2014: «Krever svar fra justisministeren etter drapet på Anna (26)» (nett):

http://www.dagbladet.no/2014/05/08/nyheter/innenriks/karin_andersen/sv/politikk/33186152/

09.05.2014: «Natalie Christoffersen varslet at krisesenteret hadde sviktet Anna» (papir og nett):

http://www.dagbladet.no/2014/05/09/nyheter/anna_medvedeva/drap/innenriks/politiet/33183333/

09.05.2014: «Anna tryglet om hjelp, men ble drept: Staten og krisesenteret blir saksøkt» (nett):

http://www.dagbladet.no/2014/05/09/nyheter/anna_medvedeva/innenriks/samfunn/drap/33209499/

09.05.2014: «Dette skjuler politiet for Annas familie» (nett):

http://www.dagbladet.no/2014/05/09/nyheter/anna_medvedeva/drap/innenriks/politiet/33212326/

12.05.2014: «- Satt fastspent mens mora ble drept, sluttet å snakke» (papir og nett):

http://www.dagbladet.no/2014/05/12/nyheter/anna_medvedeva/drap/innenriks/politiet/33248081/

14.05.2014: «- Politiet sviktet Anna» (nett):

http://www.dagbladet.no/2014/05/14/nyheter/anna_medvedeva/drap/innenriks/politiet/33286873/

15.05.2014: «- Glad for at Annas familie ikke får journalene» (nett):

http://www.dagbladet.no/2014/05/15/nyheter/anna_medvedeva/drap/innenriks/politiet/33299711/

18.05.2014: «Anna (26) ble drept. Sønnen får ikke barnepensjon» (nett):

http://www.dagbladet.no/2014/05/18/nyheter/anna_medvedeva/drap/innenriks/politiet/33339568/

20.05.2014: «- Ingen grenser for vonde ting gutten skal utsettes for» (nett):

http://www.dagbladet.no/2014/05/20/nyheter/innenriks/et_varslet_drap/anna_medvedeva/drap/33373522/

26.05.2014: «Ap krever svar fra justisministeren etter Anna-saken» (nett):

http://www.dagbladet.no/2014/05/26/nyheter/etvarsletdrap/anna_medvedeva/drap/innenriks/33516376/

26.05.2014: «Vurderer eget drapsregister» (nett):

http://www.dagbladet.no/2014/05/26/nyheter/anders_anundsen/politikk/regjeringen/frp/33517976/

28.05.2014: «- Ser ut som politiet gjemmer seg bak taushetsplikten» (nett):

http://www.dagbladet.no/2014/05/28/nyheter/anna_medvedeva/drap/etvarsletdrap/politiet/33540507/

04.06.2014: «Varsler saksøker Drammen kommune» (papir og nett):

http://www.dagbladet.no/2014/06/04/nyheter/pluss/nyheter_pluss/drap/innenriks/33647465/

04.06.2014: «Her er dokumentene som Drammen kommune vil holde hemmelig» (nett):

http://www.dagbladet.no/2014/06/04/nyheter/innenriks/etvarsletdrap/anna_medvedeva/drap/33664365/

11.06.2014: «-Drammen kommune bør granskes» (papir og nett):

http://www.dagbladet.no/2014/06/11/nyheter/etvarsletdrap/anna_medvedeva/drap/innenriks/33767787/

21.06.2014: «Her er loggen politiet sa ikke fantes» (nett):

http://www.dagbladet.no/2014/06/21/nyheter/etvarsletdrap/anna_medvedeva/drap/innenriks/33462964/

22.06.2014: «Jørn Lier Horst om Anna-drapet: - Politiet manglet handlekraft» (nett):

http://www.dagbladet.no/2014/06/22/nyheter/anna_medvedeva/drap/innenriks/etvarsletdrap/33954452/

23.06.2014: «De tapte timene» (papir og nett):

http://www.dagbladet.no/2014/06/23/nyheter/anna_medvedeva/drap/innenriks/etvarsletdrap/33986002/

10.12.2014: «Likestillingsombudet: - Drapet på Anna (26) må granskes» (nett):

http://www.dagbladet.no/2014/12/10/nyheter/anna_medvedeva/drap/innenriks/etvarsletdrap/36648603/

03.01.2014: «Nå får varsleren plaster på såret» (papir og nett):

http://www.dagbladet.no/2015/01/03/nyheter/pluss/anna_medvedeva/drap/innenriks/36980689/

04.01.2014: «Ap: - Dette er en rystende historie» (nett):

http://www.dagbladet.no/2015/01/04/nyheter/etvarsletdrap/anna_medvedeva/drap/innenriks/36985899/

04.01.2014: «Regjeringen: - Det er forferdelig trist» (nett):

http://www.dagbladet.no/2015/01/04/nyheter/etvarsletdrap/anna_medvedeva/drap/innenriks/36986445/

